

Zorg voor het levende water!

Welkom op deze derde zondag van de vastentijd.
Het is goed dat we hier samen zijn om datgene wat ons verbindt en aanmoedigt ter sprake te brengen.

In de naam van de Vader/Moeder, Zoon en Heilige Geest.

De paaskaars staat hier als teken van het geloof in de mogelijkheid van een andere, meer menselijke wereld voor allen, en als uitdrukking van het besef van onze medeverantwoordelijkheid daaraan.

Er staan twee nieuwe stapstenen klaar op weg naar Pasen: nabijheid en vertrouwen.

Juist dat vertrouwen op 'goed leven' wordt zwaar op de proef gesteld.
Mensenlevens worden verwoest door oorlog en de nasleep ervan.
Op andere manieren wordt aan mensen het volle leven niet gegund. Moet ik ze noemen?
Geen betaalbare woning vinden,
jaren moeten wachten op samenzijn met je gezin,
geforceerd worden om te werken als je er niet toe in staat bent.
geen gepaste hulp vinden – of kunnen betalen als je ziek bent...
Bang afwachten wat de toekomst in petto heeft in verband met het klimaat.

We twijfelen aan Gods aanwezigheid als we de miserie onder ogen zien.

Het is blijkbaar niet nieuw in de mensengeschiedenis.
Het volk in de woestijn -in de tijd van Mozes- is dorstig. Ze keren zich tegen hun leider, en dreigen met stenen gooien. We zingen straks in een lied over het antwoord van de Ene: Sla op de rots: er zal water uitstromen zodat de mensen kunnen drinken.

In de evangelielezing horen we: God is ook de Samaritaanse vrouw nabij. Jezus doorbreekt muren van vijandschap en opent een horizon van verzoening. Samen zullen zij de Ene aanbidden in Geest en waarheid.

In onze tijd horen we via Broederlijk Delen over het Kukama-volk in Peru. De mensen putten vertrouwen uit de strijd voor hun bedreigd leefgebied. Door de steun van het Instituto Defensa Legal aan hun vrouwenorganisatie kreeg de **rivier** wettelijke rechten, -bevestigd in hoger beroep- met de vrouwen als hoeders.

LIED: Zal er ooit een dag van vrede (ZJ nr. 125)

*Zal er ooit een dag van vrede,
zal er ooit bevrijding zijn
voor wie worden doodgezwegen,
levenslang gebroken zijn?*

*Zal er ooit een blijvend heden
vol van goede vrede zijn,
waar geen pijn meer wordt geleden
en het leven nieuw zal zijn?*

*Zie de takken aan de bomen
waar het jonge groen ontluikt,
tot een stralend nieuwe zomer
waar de vredesbloesem ruikt.*

*Zoals bomen mensen tonen
dat er kracht tot groeien is,
zal de zoon der mensen komen
die de boom des levens is.*

tekst: Henk Jongerius melodie: London 1863

Symboolmoment (Majo)

We zijn verbolgen over hoe het leefmilieu wordt vervuild en mensen uitgesloten worden van het levensnoodzakelijke.

In deze viering horen we hoe Jezus kiest voor verzoening, vertrouwen en gemeenschap, en zo bron van leven is.

We roepen mekaar op, steunen elkaar om te geloven in het woord van de Ene: "Twijfel niet, Ik ben jullie nabij in de tien richtinggevende woorden", een bron van leven en bevrijding.

We plaveien een pad richting Pasen, nieuw leven.

Stapstenen die ons op weg zetten zijn **nabijheid en vertrouwen**.

Moment van inkeer (Majo)

Wees hier aanwezig, woord ons gegeven. Dat ik U horen mag met hart en ziel.

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

Heer, zie om naar onze aarde, uw wereld, met oeverloze ellende en onmenselijkheid. Is er nog toekomst? Ze lijkt zo duister en zonder uitzicht. Waaruit kunnen wij nog nieuwe levenskracht en moed putten? Als wij vertwijfelen en wanhopen, god-verloren, kom ons dan tegemoet, laat ons ervaren dat we er niet alleen voor staan. Herschep in ons het vertrouwen om verder te gaan.

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

Openingsgebed (Frans)

Hoe houden mensen het uit op de lange, moeizame tocht naar een leefbare samenleving? God van leven, Gij kent hun lijden, Gij hoort hun klagen. Maak ook ons bereid om het onrecht te horen en niet weg te kijken. In de keiharde realiteit is uw Woord de verborgen bron waaruit nieuw leven ontspringt ... steeds opnieuw.

Het brengt ons in de grote stilte, het beroert ons hart en zet ons straks in beweging.

Amen. Dat het gebeuren mag.

Lied: Broeders die op uittocht gaat (ZJ 328)

Broeders die op uittocht gaat uit het land der slaven,
uit de ban van dood en kwaad: wie toch zal u laven?
Heer, die met ons gaat, 't water uit de rotsen slaat,
Heer, Gij zult ons laven.

't Volk dat zwerft in de woestijn, zal Hij dat verlaten?
Zal Hij niet hun leeftocht zijn en hun levend water?
Heer, die met ons gaat, 't water uit de rotsen slaat,
Heer, ons levend water.

Water is het levend woord dat ons toe zal klinken.
Broeders, die Gods woorden hoort, komt hier allen drinken.
Heer, die met ons gaat, 't water uit de rotsen slaat,
laat uw woorden klinken.

Wie Gods woord wil waardig zijn, zal tot leven komen.
Hij wordt bron in de woestijn, eeuwig zal hij stromen.
Heer, die met ons gaat, 't water uit de rotsen slaat,
eeuwig zult Gij komen

Joh. 4, 5-42 – De Ene is én de Joden, én de Samaritanen in Geest en Waarheid nabij.

Hij moest door Samaria reizen, en kwam bij de stad Sichar. Die stad lag dicht bij het stuk land dat Jakob ooit aan zijn zoon Jozef gegeven had. Bij Sichar was de Jakobspuit. Jezus ging bij die put zitten, want hij was moe van de reis. Het was ongeveer twaalf uur 's middags. Toen kwam er een Samaritaanse vrouw aan. Ze kwam water halen uit de put. Jezus zei tegen haar: 'Geef me alsjeblieft iets te drinken.' De leerlingen van Jezus waren op dat moment in Sichar om eten te

kopen. De vrouw zei tegen hem: 'Dat kunt u mij toch niet vragen! Want u bent een Jood en ik ben een Samaritaanse vrouw.' Joden mogen namelijk niet omgaan met Samaritanen. Jezus zei tegen haar: 'Ik heb jou om water gevraagd. Maar jij weet niet wie ik ben. Je weet niet wat God aan de mensen wil geven. Want als je dat wel geweten had, dan had je mij om water gevraagd! En dan had ik je water gegeven dat eeuwig leven geeft.' De vrouw zei: 'Maar meneer, u hebt geen emmer, en de put is diep! Waar wilt u dat water vandaan halen? Kunt u soms meer dan onze voorvader Jakob? Jakob heeft ons deze put gegeven. Hij heeft er zelf water uit gedronken. En ook zijn zonen en zijn dieren hebben uit deze put gedronken.'

Jezus zei: 'Iedereen die water uit deze put drinkt, zal weer dorst krijgen. Maar als je drinkt van het water dat ik geef, krijg je nooit meer dorst. Want het water dat ik geef, blijft altijd in je. Het geeft je het eeuwige leven.'

De vrouw zei: 'Meneer, geef mij dat water! Dan zal ik nooit meer dorst krijgen. En dan hoef ik nooit meer naar de put om water te halen!'

Jezus zei tegen haar: 'Ga eerst je man halen, en kom dan terug.'

De vrouw zei tegen Jezus: 'Ik heb geen man.'

Jezus zei: 'Precies. Je hebt vijf mannen gehad. En nu leef je samen met iemand die jouw man niet is. Dus wat je zegt, is waar.'

De vrouw zei: 'Nu begrijp ik dat u een profeet bent! Daarom wil ik u iets vragen. Onze voorouders vereerden God op de berg Gerizim. Maar de Joden zeggen dat je God alleen in de tempel van Jeruzalem mag vereren. 'Wie heeft er gelijk?'

Jezus zei tegen haar: 'De Samaritanen vereren God zonder hem te kennen.

De Joden vereren God en kennen hem. Want de redder van de wereld komt uit het Joodse volk. Geloof me, er komt een nieuwe tijd. Dan wordt God niet meer vereerd op de berg Gerizim of in de tempel van Jeruzalem.

In die tijd, die nu al begonnen is, vereren de ware gelovigen God niet meer op één speciale plaats. Want dankzij de heilige Geest kennen zij God, de Vader, echt. Daardoor kunnen zij de Vader vereren op een nieuwe manier, zoals hij het wil. God hoort bij de hemelse wereld. Alleen door de heilige Geest kun je God echt leren kennen. En alleen dan kun je hem op de juiste manier vereren.'

De vrouw zei: 'Ik weet dat de messias, die Christus genoemd wordt, zal komen. Hij zal ons alles over God vertellen.'

Jezus zei tegen haar: 'De messias spreekt met je. Ik ben het.' Op dat moment kwamen de leerlingen terug. Ze waren verbaasd dat Jezus met een vrouw aan het praten was. Maar toch vroegen ze niet: 'Waarom praat u met haar? 'Wat wilt u?'

De vrouw liet haar waterkruik staan, en ging terug naar de stad. Daar zei ze tegen de mensen: 'Kom mee! Er is iemand die alles van mij weet. Dat moet de messias zijn!' De mensen liepen de stad uit en gingen naar Jezus toe.

Intussen zeiden de leerlingen tegen Jezus: 'Meester, eet toch iets.' Maar Jezus zei: 'Ik leef van iets dat jullie niet kennen.'

De leerlingen zeiden tegen elkaar: 'Hoe kan dat?' Heeft iemand hem soms eten gebracht?' Maar Jezus zei: 'Ik leef van gehoorzaamheid aan God. Ik werk namens hem, en dat werk zal ik afmaken. De mensen zeggen: 'Na het zaaien moet je vier maanden wachten tot je kunt oogsten.' Maar luister naar mijn woorden: Kijk om je heen, de velden zijn al klaar voor de oogst. De mannen die maaien, krijgen hun loon al. Ze vieren feest, samen met de mannen die gezaaid hebben.

Want het spreekwoord is: 'De één zaait, de ander maait.'" Jezus zei verder tegen zijn leerlingen: 'Jullie hoeven in Samaria niet te zaaien, dat hebben anderen al gedaan. Maar ik stuur jullie nu wel om de oogst binnen te halen. En dit is de oogst: alle mensen die in mij geloven. 'Zij krijgen het eeuwige leven.' Veel Samaritanen uit Sichar gingen in Jezus geloven. Dat was omdat de vrouw over Jezus gezegd had: 'Hij weet alles van mij!'

Ze gingen naar Jezus toe, en ze vroegen hem om bij hen te blijven. Toen bleef Jezus nog twee dagen bij hen. En door alles wat hij vertelde, gingen nog veel meer mensen uit de stad geloven. Ze zeiden tegen de vrouw: 'Eerst geloofden we in Jezus door wat jij ons vertelde. Maar nu hebben we hem zelf gehoord. 'En nu weten we zeker dat Jezus de redder van de wereld is.'

Duiding (Majo)

De Ene is én de Joden, én de Samaritanen in Geest en Waarheid nabij.

Jezus verlegt grenzen ten eerste door met vrouwen te spreken, en om te gaan. Dat was toen NOT done.

Ten tweede gaat het hier om een Samaritaanse vrouw . Zij was een tweederangsburger in de ogen van de Joden en het slachtoffer van overheersing en afvalligheid in het Joodse geloof. Hierdoor ontstond vijandschap tussen Joden en Samaritanen. Bovendien wordt ze zwaar uitgebuit omdat ze 's middags op het heetste ogenblik van de dag water moet gaan putten wat eigenlijk zware slavenarbeid was.

En ten derde spreekt Hij over zijn geloof in de Ene die er niet alleen is voor de Joden maar ook voor de Samaritanen. Ook de Samaritaanse vrouw mag vertrouwen op de aanwezigheid van die Ene. Jezus doorbreekt muren van vijandschap en opent een horizon van vereniging en verzoening. Samen zullen zij de Ene aanbidden. Zo verandert dorst in toekomst, verdeeldheid in gemeenschap, en wanhoop in vertrouwen.

En tenslotte blijkt in het NT die Ene er te zijn voor ons allemaal en is zijn boodschap een boodschap van verzoening en eenheid voor de hele wereld.

De Samaritaanse vrouw die gebukt gaat door vernedering en miskening en heel nederig Jezus een beker water te drinken gaf, wordt geroepen om zijn boodschap van levend water te verspreiden. Zij krijgt hierdoor een stem en een beloftevolle toekomst 'Het beeld van het levende water' is een mooi oudtestamentisch beeld in tegenstelling tot het 'stilstaande' water uit een regenbak, dat na een tijd vuil wordt en begint te stinken. Het 'levende water' komt uit een bron die permanent in beweging is. Het geloof dat Jezus ons te bieden heeft, is dus niet het statische geloof van een vastgeroeste en muf ruikende traditie, maar het dynamische geloof van een traditie die zichzelf permanent vernieuwt, en die leeft van het 'water' dat elke dag opnieuw spontaan uit de grond opborrelt., zo schrijft Hans Debel, theoloog aan de K.U.Leuven.

Het mooie beeld van het levende water brengt ons bij de rivier de Marañón in Peru en haar vrouwelijke hoeders. Broederlijk delen heeft een partnerschap met de "Instituto Defensa Legal" (IDL) instituut voor wettelijke verdediging. Dit instituut heeft de Kukama-vrouwen verdedigd die een rechtszaak hebben aangespannen om de erkenning van de wettelijke rechten van de rivier .

Het Kukama-volk in Peru strijdt voor hun leefgebied rond de Marañón-rivier, jarenlang vervuild door olieklekken door de firma PetroPeru. De Marañón is een zijrivier van de Amazone. Voor het Kukama-volk is de rivier niet alleen een bron van voedsel en landbouw maar ook een plaats van herinnering en spiritualiteit. Zij trekken naar de rivier om hun voorouders te eren. De Marañón is voor hen een levend wezen met een ziel.

De rechter heeft de rivier als rechtspersoon erkend en dat is een mijlpaal. Dit geldt ook voor de andere rivieren in Peru, die lijden onder vervuiling en uitbuiting. Zo kreeg de rivier wettelijke rechten, bevestigd in hoger beroep, met de vrouwen als hoeders. Zij geven de rivier een stem en een beloftevolle toekomst. De inheemse volkeren zijn wereldwijd de beste hoeders van de natuur. Ze bewonen slechts een kwart van het landoppervlak, maar hun gebieden herbergen 80 % van alle biodiverse leven. Voor hen is de mens geen heerser maar een deel van de natuur. En de mens is natuur. En de natuur is mens. Ondanks dit baanbrekende succes en internationale erkenning worden inheemse gemeenschappen en hun verdedigers bedreigd door geweld, repressie en wetten die hun werk bemoeilijken.

Vandaag, 8 maart is de internationale vrouwendag.

Uit nieuw wetenschappelijk onderzoek blijkt dat vrouwen in een maatschappij waar gelijke kansen zijn voor mannen en vrouwen vaker hun interesse volgen door zorgende taken op zich te nemen die eigenlijk aansluiten bij haar biologische taak als moeder. Dit blijkt o.a. uit de zogenaamde ongelijkheidsparadox. In Scandinavië werd vastgesteld dat hoe meer gelijke kansen vrouwen hebben des te meer ze kiezen voor typisch vrouwelijke beroepen! In de

Verenigde Arabische Emiraten geldt het omgekeerde. Daar vind je meer vrouwelijke ingenieurs. Wat ons zorgen baart hier vandaag, is dat zorgende taken in onze maatschappij nog steeds niet voldoende gewaardeerd worden. Ze zouden op z'n minst moeten kunnen gevalideerd worden voor het berekenen van het pensioen. Enkele weken geleden in de lichtjesviering kwam reeds ter sprake dat vrouwen door de Arizona maatregelen helaas te kort worden gedaan omdat alle zorgtaken grotendeels wegvallen bij de berekening.

Wij vragen als vrouwen een rechtvaardige financiële waardering van zorgende taken in een maatschappij die werkelijk gelijke kansen biedt waarbij vrouwen vrij kunnen kiezen om hun interesses te volgen.

Luisterlied:

Brood en Rozen Vrouwen trekken door de straten, het lijkt wel of de zon verrees in miljoenen doffe keukens, in duizend maffe ateliers Al die vrouwen hebben eindelijk voor de vrijheid nu gekozen en ze zingen : "Geef ons brood, maar geef ons voortaan ook eens rozen". Vrouwen trekken door de straten, uitgestapt uit het gareel Zij verlangen in het leven van de kansen ook hun deel. Een gareel is goed voor ossen, maar voor mensen uit den boze. Ja, we willen brood, natuurlijk, maar we willen ook graag rozen.	Vrouwen trekken door de straten, het gaat ook om de man zijn recht, die precies als al die vrouwen om de broodvraag blijft geknecht, 't Leven is niet om te zwoegen in zo'n sleur, dat uitzichtloze, ook een hart kan soms verhongeren, geef ons brood maar geef ook rozen. Vrouwen trekken door de straten en hun lied is eeuwen oud, maar het werd steeds binnenskamers al gesmoord en weggesnauwd. Nu, ontwaakt uit haar hypnose, kiest ze zelf, wordt niet gekozen. En de vrouw verdient haar brood, < en kijk ze plukt ook zelf haar rozen !

Voorbeden (Frans)

Luisterend naar Gods richtinggevende woorden, bron van leven en bevrijding, mogen wij bidden.

Voor onszelf en onze gemeenschap, dat we niet meegaan in vijanddenken en een politiek van afschrikking; maar, net als Jezus, vijandbeelden doorbreken en kiezen voor 'ont-schrikken' en toenadering. Zo ijveren we voor samenleven in vertrouwen en wakkeren we verbondenheid aan.
Waar mensen elkaar in 't leven dragen, begint nieuwe hoop te dagen.

We bidden om 'levend water' voor alle mensen die moedeloos zijn of lijden door schending van mensenrechten. Dat zij Gods aanwezigheid tastbaar voelen in de solidariteit van mensen die nabij proberen te zijn.

Voor medewerkers van Instituto de Defensa Legal uit Peru, die een vrouwenorganisatie bijstaat in hun strijd voor hun leefgebied. Dat zij volhouden om de rechten van de inheemse bevolking te verdedigen. Dat ons 'broederlijk delen' daaraan bijdraagt.

Heer onze God, U die onze twijfels kent. Wees ons nabij met uw vertrouwen, zodat we onze onmacht ombuigen tot daadkracht en verantwoordelijkheid. Amen.

LIED: Dit is het brood voor onderweg (LvB 19)

Dit is het brood voor onderweg
dat honger stilt door breken.
Wie gaat de lange levensweg
die zal geen wijn ontbreken.
Het is de Heer die voor ons ging
een maaltijd van herinnering.
Hij at en dronk met vrienden.

Hetzelfde brood in onze hand,
het brood dat breekt door delen.
Dezelfde wijn als onderpand
die lest de dorst van velen.
Dezelfde Heer die in ons leeft
dezelfde geest die adem geeft:
er is weer hoop voor mensen.

Bij ons is één ooit opgestaan
uit diepe moedeloosheid;
bij ons heeft één ooit goed gedaan:
hij overwon de boosheid.
Hij schonk de wijn en gaf zijn bloed;
hij brak het brood tot overvloed;
de beste wijn voor 't laatste.

Tafelgebed: SAMEN MAKEN WIJ TOEKOMST

De wereld staat onder spanning,
het klimaat tast de schepping aan,
oorlogen verscheuren volkeren,
polarisatie drijft ons uiteen.
Mensen voelen zich machteloos,
de wanhoop aan onze lippen.

Christen en moslim gaan samen de weg van inkeer en
ommekeer, delen hetzelfde verlangen naar bevrijding en nieuw
leven. Zo kom Jij, Ene, ons nabij, onze grenzen overstijgend.
Wij mogen erop vertrouwen dat Jij, Ene,
ons nabij blijft ook als wij hieraan twijfelen bij het ontmenselijkt
leven. Jij hoort immers onze oerschreeuw, ons verlangen naar
bevrijding. Jij beantwoordt onze twijfel met de Thora, woord van
leven. Niet in macht ben Jij te vinden maar in de stille trouw
van hen die weigeren weg te kijken, die blijven opstaan tot leven.

Al is het de vierde dag, de dag na de opstanding, en lijkt herstel

onmogelijk: het is nooit te laat voor actie.

Wij werken obstakels weg. Jezus roept ons tot leven.
Jezus blijft het visioen trouw:
Hij geeft zichzelf in brood en wijn.
Zo groeit een tegenbeweging, een standvastige gemeenschap,

die weigert uiteen te vallen. opschuiven naar onder

Blijven wij uit angst vasthouden aan al onze zekerheden
of kijken wij met Jouw ogen: zien wij de vluchteling als mens,
de aarde niet als grondstof maar als ons gemeenschappelijk huis?
Zo groeit een tegenbeweging, een standvastige gemeenschap,
die weigert uiteen te vallen.

Jij gaf ons tien richtinggevende woorden.
In Jezus werd Jouw Woord mens, opgestaan op de derde dag,
het leven sterker dan de dood.
Met één mens op vier kunnen wij hier en nu opstaan tot leven. (Jef Wauters)

ONZE VADER

Bezinning na de communie - Donna Ashworth in 'De juiste woorden' 2021
Schotse dichteres die in de Britse krant Sunday Times publiceert

WILD (Ingrid)

Houd een beetje van jezelf wild,
kind.
Dat kleine deel van jou dat de maan zoekt,
de zonsopgang,
de watervallen.
Het deel van jou dat verlangt naar de meest frisse lucht,
de dikste bossen
en de gigantische golven.
Het is belangrijk.
Want zij is direct verbonden met de kern van de aarde, de getijden en de sterren. Ze is
onlosmakelijk verbonden met de hele schepping, met het leven zelf, met het bestaan. Laat
de moderne wereld haar niet verdrijven,
ze is wild en ze is vrij
en je hebt haar nodig om die jij te zijn,
voor wie het altijd de bedoeling was dat je die bent.
Houd een beetje van jezelf wild,
kind.
Gewoon een klein beetje.

Slotgebed (Lieve)

Op iedere plek van ontmoeting, waar plannen voor de toekomst worden samen gelegd, zijt Gij, God van
leven, werkend aanwezig. Harde woorden worden teruggenomen, verzoening en herstel komen dichterbij.
Moge ook deze viering een aanzet zijn om die droom van U in daden om te zetten. We gaan ervoor!

Zending en zegen - (Lieve)

Wij worden gezonden om mensen samen te brengen en te laten proeven van het volle leven als van een
verfrissende bron. De toekomst ontluikt waar mensen elkaar vertrouwen en zich verzetten tegen
onrecht. Wat is ons verzet?

Moge de zegen van onze God, de Ene, ons vergezellen bij al onze ontmoetingen. + In de naam van de
Vader/Moeder de Zoon en de Heilige Geest.

LIED: Er kan hier wat veranderen (Majo)

**Er kan hier wat veranderen in denken, doen en handelen.
De hele wereld kan gered met elke stap door jou gezet.**

Zolang nog wat gebeurt, is vals gekleurd,
Zolang het nieuws dat wij bekijken,
Zolang nog elke bericht tot ons gericht,
Alleen bericht is van de rijken.
't Wordt tijd dat wij misschien dat spel doorzien
En zorgen dat de leugens wijken.

Zolang in naam van 't geld, de macht nog telt
En wapens maakt om meer te doden.
Zolang om dat geweld, de honger kwelt,
Weet dan dat inzicht is geboden:
Men houdt het leed in stand, er is een band,
Want geld en macht en eer zijn goden.

Zolang er nog een kloof in ons geloof
Bestaat met wat wij hier beleven,
Zolang men nog vergeet in al dat leed
Dat onze god kiest voor het leven.
Het wordt de hoogste tijd, dat elk belijdt:
Geloof is doen, geloof is geven.

Zolang een mens om recht en vrede vecht,
Zolang nog mensen moeten lijden,
Zolang een kind nog sterft en honger erft,
Tot zolang zullen wij nog strijden.
Ons delen blijft een nood, maar ook in 't groot,
Het lange werk aan nieuwe tijden.

Het komt er dus op aan, hier door te gaan:
De eenvoud maakt ons best tevreden.
Er groeit een nieuwe tijd: verbondenheid.
En elk voor zich is nu verleden.
We werken aan een droom in tegenstroom,
Een droom van recht, een droom van vrede.